

Силабус курсу

Основи діалогічного спілкування

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Освітньо-професійна програма: «Філологія (українська мова та література)»

Кількість кредитів – 2

Рік підготовки, семестр – 4 рік, 7 семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: вівторок, 11.10-12.30, ауд. 76

Консультації: четвер, 14.05, ауд. 65

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Д.п.н., проф. Палихата Елеонора Ярославівна

Контактна інформація karpa24@ukr.net

Опис дисципліни

Курс «Основи діалогічного спілкування» є гуманітарною дисципліною за вибором студентів, спрямований на підвищення рівня культури діалогічного спілкування майбутніх учителів-філологів у колі колег, учнів, батьків. У процесі вивчення дисципліни «Основи діалогічного спілкування» студенти удосконалюють знання про мовні норми, комунікаційні якості мовлення, мовленнєвий етикет, правила мовленнєвого етикету як показники мовленнєвої культури діалогічного спілкування; виробляють у собі свідоме ставлення до культури мови, мовлення і толерантність поведінки під час спілкування (лінгвістичні і пара лінгвістичні); враховують психологічні та комунікаційні особливості підготовленого і непідготовленого процесів реплікування, самостійно опрацьовують навчально-методичну літературу з основ діалогічного спілкування.

Навчальний контент

№ з/п	Теми	Результат навчання
Змістовий модуль 1. Роль мови і мовлення в діалогічному спілкуванні.		
1	Тема 1. Діалогічне спілкування як інструмент міжособистісної мовленнєвої діяльності	Знати про діалогічне спілкування, його роль у

		процесі педагогічної діяльності.
2	Тема 2.Лінгвістичні особливості діалогічного спілкування	Знати про лінгвістичні особливості діалогічного спілкування: діалог, діалогічні єдності, діалогічні репліки, нормативність української мови, фразеологічність, клішованість, ситуаційність тощо.
Змістовий модуль 2. Психологічні, психолінгвістичні та комунікаційні основи діалогічного спілкування		
3	Тема 1.Психологічні та психолінгвістичні основи діалогічного спілкування	Знати про урахування вікових особливостей співрозмовників, роль пам'яті, мислення, уваги, сприймання у процесі діалогування.
4	Тема 2.Комунікаційні особливості діалогічного спілкування. Вербальні та невербальні засоби діалогічного спілкування, етикет	Знати: мовні форми мовленнєвого етикету, правила мовленнєвого етикету; невербальні засоби комунікації, культуру жестів, міміки, постанти, ходьби, інтонації мовлення тощо.
Змістовий модуль 3. Форми діалогічного спілкування. розв'язання конфліктних ситуацій		
5	Тема 5. Форми діалогічного спілкування. Індивідуальна бесіда	Знати про бесіду, обговорення, суперечку, сварку; функції та види бесід; етапи проведення індивідуальної бесіди; правила етикету під час бесіди з колегами, батьками учнів, учнями; виховна бесіда
6	Тема 6. Конфліктологія. Конфлікти, шляхи їх попередження та розв'язання	Знати, що таке конфліктологія, конфлікти, конфліктні ситуації, класифікацію конфліктів; типи соціально-психологічних конфліктів у колективі – педагогічному, гучнівському, батьками учнів;

	вихід із конфлікту.
--	---------------------

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Загальні компетентності	
ЗК 02	Світоглядна. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. Когнітивна гнучкість. Здатність до емоційної стабільності, толерантності.
ЗК 07	Соціальна. Здатність бути відповідальним ініціативним, активним, мати динамічні знання, відкритість до світу вміння працювати в команді, розподіляти функції в колективній роботі.
Фахові компетентності	
ФК 01	Філологічна. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ; володіння ключовими поняттями мовознавства та літературознавства, теоріями і методами філологічного аналізу особливостями розвитку філологічної думки у певну історичну епоху та в сучасному контексті розвитку гуманітаристики.
ФК 02	Лінгвістична. Здатність аналізувати лінгвістичні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, та на основі відповідних загальнонаукових методів. Знання природи і сутності мови, походження і закономірностей їхнього розвитку, особливостей структури мови, класифікації мов світу, шляхів і методів вивчення мовного матеріалу. Знання системи сучасної української мови, еволюції її граматичної будови.
ФК 04	Лінгвальна. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. Досконале володіння літературною українською мовою розуміння діалектного різноманіття української національної мови, вміння використовувати засоби мови відповідно до специфіки комунікаційної ситуації та контексту. Здатність аналізувати просторові та соціальні різновиди мови, засади мовної політики.
ФК 05	Комунікаційна професійно орієнтована. Здатність застосовувати у професійній діяльності нормативні засоби мови в усному та писемному мовленні з урахуванням змістового наповнення, соціально-демографічних особливостей співрозмовника, специфіки ситуації спілкування та контексту.
Програмні результати навчання	

ПРН 2	Комунікаційний професійно орієнтований. Застосовувати у професійній діяльності нормативні засоби мови в усному і писемному мовленні з урахуванням змістового наповнення.
ПРН 3	Психолого-педагогічний. Знати про психічні процеси як важливі компоненти людської діяльності, вікові етапи розвитку людини, типи темпераментів, особливості характеру людини, структуру особистості, розвиток психіки і свідомості, психічні стани особистості (емоції. Почуття, тривожність), конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання. Демонструвати здатність застосовувати набуті знання у розв'язанні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних особливостей учнів та соціально-психологічної ситуації.
ПРН 6	Організаційний. Здатність здійснювати вибір методів, форм і засобів навчання, спрямованих на розвиток здібностей учнів. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації освітніх траєкторій.

Літературні джерела

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2005. 344с.
2. Богдан С.К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. К.: УНВЦ «Рідна мова», 1998. 475 с.
3. Ємельяненко Л. М., Петюх В. М., Торгова Л. В., Гриненко А. М. Конфліктологія: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 315 с.
4. Изаренков Д. И. Обучение диалогической речи. М.: Русский язык, 1981. 136 с.
5. Йотов Цветан. Диалог в общении и обучении. София: унив. изд-во «Св. Климент Охридски», 1990. 123 с.
6. Карнегі Дейл. Як здобувати друзів і впливати на людей. К.: ЛІТУР, 2001. 720 с.
7. Палихата Е. Я. Комунікативні вправи для навчання діалогічного мовлення. *Наукові записки. ТДПУ. Серія: Педагогіка*. 2001. № 8. С. 40-48
8. Палихата Е. Я. Короткий словник термінів із методики навчання культури діалогічного мовлення. Тернопіль: «Вектор», 2016. 52 с.
9. Палихата Е. Я. Лінгвістичні особливості діалогічного мовлення. *Дивослово*. 1995. № 3. С. 29- 31.
10. Палихата Е.Я. Навчання проведення інтерв'ю. *Наукові записки. Серія: Педагогіка*. Тернопіль, 1999. №4. С.12-15.
11. Палихата Е.Я. Опрацювання діалогічного мовлення з урахуванням міжпредметних зв'язків. *Наукові записки ТДПУ. Серія: Педагогіка*. 2002. №3.

С.105-108.

12. Палихата Е.Я. Роль жестів у діалогічному мовленні. *Наукові записки. Серія: Мовознавство*. Періодичне видання. Ч.2. Тернопіль, 1999. С.86-94.

13. Палихата Е.Я. Формування діалогічного мовлення на фразеологічній основі. *Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія*. Тернопільський університет. №1 (3). 1997. С.127-130.

14. Палихата Е. Я. Формування діалогічного мовлення учнів середніх класів. *Дивослово*. 1995. №9. С.27-31.

15. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів: СПОЛОМ, 2001. 224 с.

16. Формановская Н.И. Речевойэтикет и культура общения. М.: Высшая школа, 1989. 159 с.

17. ЧмутТ. К. Культура спілкування: Навч. посіб. 2-е вид., доп. і переробл. Хмельницький: ХІРУП, 1999. 354 с.

18. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування: Навч. посіб. 6-те вид., випр. і доп. К.: Знання, 2007. 230 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в тому числі з використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується так:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-2). Усне опитування, тести, завдання	20
Модуль 2 (теми 3-4). Усне опитування, тести, завдання	20
Модуль 3 (теми 5-6). Усне опитування, тести, завдання	20
Ессе (теми 1-6)	20
Залік (теми 1-6) – тести, завдання	20

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

1) Навчальний контент (розширений план лекцій)

- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові тести)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE